

LÉTO 2023

ZDARMA

HRACHOVECKÉ LISTY

PAMÁTNÉ STROMY V HRACHOVCI

PAMÁTNÉ STROMY.

Jsou všechny vyhlášené památné stromy, jejich skupiny a stromořadí jsou evidovány v ústředním seznamu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR). Na území vesnice Hrachovec je evidován zatím jeden samostatný (soliterní) strom a jedna skupina památných stromů. Díky své výjimečnosti patří mezi chráněné památné stromy České republiky

TIS ČERVENÝ (*Taxus baccata*) roste v zahradě rodinného domu čp. 161 Rudolfa Dobiáše, nyní Václava Vozáka po pravé straně uličky asi 50 metrů za kaplí GPS 49.4645500N, 18.0004111E. Chráněný je od roku 1992, dosahuje výšky 10-12 metrů a obvodu kmene 202 cm (měřeno ve výšce 120cm v roce 2023). Strom má ve výšce 150cm již jen dvě hlavní větve o obvodu 118 a 100cm. Stáří stromu odhadováno na 240 let (2023).

DVĚ LÍPY VELKOLISTÉ (*Tilia platyphyllos*) rostou na západním okraji Hrachovce u silnice do města Valašského Meziříčí v zahradě rodinného domku Stěpánků, dříve Pernických čp. 90. GPS 49.4639864N, 17.9982986E. Mezi těmito stromy stojí asi třímetrový kamenný kříž. Chráněny jsou od roku 1972, dosahují výšky 25-28 metrů a obvodu kmene (levá) 602cm (pravá) 504cm (měřeno v roce 2023). Stáří stromů odhadováno na 225 let (2023).

VÝZNAMNÉ STROMY-STROMY SVOBODY.

Na území Hrachovce byly taky vysazeny „Stromy svobody“ vždy k určité významné události. Jsou to všechno lípy. Tyto významné a památné stromy nebyly ještě zaevidovány.

LÍPA u staré hasičské zbrojnice na pozemku základní školy byla zřejmě vysazena v roce 1908 na počest založení hasičského sboru v Hrachovci. Tyto lípy byly vysazeny původně dvě, ale jednu lípu rozštípl 12. prosince 2017 silný vítr při místní bouřce. Stáří stromu 115-120 let. GPS 49.4621631N, 17.9994692E. Dosahuje výšky 20-25 metrů Obvod kmene Levá 292cm (2023), Pravá 282cm v roce (2017).

TŘI LÍPY na pozemku u budoucího kulturního domu (stavba započata v roce 1966) čp. 200 byly vysazeny k 50. výročí vzniku samostatného československého státu 28. října 1968 a ke smutné události a to obsazení Československa a následné okupace armádami Varšavské smlouvy 21. srpna 1968. Tyto stromy vysadili členové 2. oddílu Junáka pod vedením Lubomíra Melichaříka st. a předsedy MNV Jaroslava Pelce. Lípy byly vysazeny původně čtyři, ale bohužel při zemních pracích byla v 70 letech levá přední vykopána. Stáří stromů přibližně 64 let. GPS 49.4651736N, 18.0022829E. Obvod: Levá zadní 117cm (62 let), Pravá 192cm (65 let), Pravá zadní 176cm (65 let).

LÍPA MALOLISTÁ u mateřské školky byla vysazena ke konci dubna roku 2018 k výročí 111 let zvolení T. G. Masaryka poslancem vídeňského parlamentu a k 100. výročí vzniku Československa ochránci přírody a ředitelkou MŠ Hanou Hájkovou. Stáří stromu 15 let. GPS 49.4658134N, 18.00337178E. LM

SLOVO REDAKCE

Vážení a milí spoluobčané, koncem září vyšlo třetí číslo zpravodaje (č.3), jak v digitální, tak i tištěné podobě a bylo členy osadního výboru dodáno do všech poštovních schránek v Hrachovci.

Elektronicky bude vždy opět zaslán členům OV, zástupcům spolků, vedení mateřské školky a dalším, které bych chtěl tímto poprosit o zaslání zpravodaje elektronicky svým členům, popřípadě rodičům a známým. Zpravodaj bude k dispozici na Osadním výboru Hrachovec a najdete ho spolu s dalšími informacemi také na: www.facebook.com/Osadni.vybor.Hrachovec,

www.instagram.com/osadni.vybor.hrachovec/ a webové stránky <https://hrachovec.valmez.cz/>

Za redakci Lubomír Melichařík

OSADNÍ VÝBOR-INFORMACE O USNESENÍCH

USNESENÍ č. 07,08,09/2023 ze dne 6.9.2023

1. Vyjádření OV Hrachovec k převodu pozemku společnost VaK. Členům OV byla představena žádost společnosti VaK Valašské Meziříčí. **Usnesení: OV Hrachovec souhlasí s návrhem převodu části pozemku p.č. 742 o výměře 38 m² v k.ú. Hrachovec dle požadavků vedení města VM.**

2. Obecní rozpočet-nákupy vyhodnocení. Předseda OV Hrachovec předložil vyúčtování nákupů za OV Hrachovec 2Q a ukázal fotodokumentaci k provedení osazení nástěnek. **Usnesení: členové OV Hrachovec do příštího zasedání předloží návrhy na finanční účast OV v 3 a 4Q.**

3. Ostatní. OV Hrachovec byl požádán spolkem SK Hrachovec o následující: Součinnost na dotačním programu-ohřevu teplé vody v kabinách (vysoká částka za energie) návrh-solární panely (musí podat město VM jako majitel). Dále do budoucna řešit problém s parkováním při fotbalových zápasech a turnajích. **OV Hrachovec bere na vědomí a požadavky bude řešit s vedením VM.**

* Členové OV Hrachovec navrhnou text do knihy k soše u místního KD do příštího zasedání.

* OV Hrachovec pověřuje předsedu k jednáním s vedením VM týkajících se oslav 50. let otevření místního kulturního domu, kde dojde společně k pokřtění dřevěné sochy valacha (před samotným křtem dojde k hlasování přítomných občanů- jméno sochy). OV Hrachovec se dále dohodl, že k otevření parčíku u KD dojde až po jeho celkovém dokončení (předpoklad rok 2024).

* Předsedovi OV Hrachovec, společně s p. B. Vlčkem, byl vysvětlen chod místního rozhlasu, který byl digitalizován. Kontrola dosahu rozhlasu bude vyzkoušena před příštím zasedáním OV. Občané, kteří rozhlas nebudou slyšet zřetelně, ať kontaktují kteréhokoliv člena OV Hrachovec.

* Místnost pro volby (zasedací místnost) byla vymalována. Dále dojde k instalaci zátěžového koberce, výměně dřezu, skříněk a dveří.

* Místnost pro archivaci v KD zatím nebyla předána OV (nutné stavební úpravy).

* OV Hrachovec pověřuje předsedu k jednání týkající se oprav cesty Vichury-Vlek.

* OV Hrachovec upozorňuje na zanesené žlaby v nově opravovaném úseku komunikace u Zastávky u Zetkú- ulička.

* OV Hrachovec byl informován o spuštění webových stránek pro obec Hrachovec. Návrh stránek provedou členové OV Hrachovec na příštím zasedání 4.10.2023.

USNESENÍ č. 10/2023 ze dne 4.10.2023

1. Požadavek občanů o kanalizační přípojku-hranice katastru Hrachovec-VM. Členům OV byla představena žádost občanů Hrachovce (č.p. 310, 49 a Valašského Meziříčí ul. Šafaříkova (č.p. 254, 171 a 1259) o napojení do městské kanalizace, která vede pod pozemky jejich nemovitostí a rodinných příslušníků k dále k ulici Kardinála Bauera. **Usnesení: OV Hrachovec souhlasí s návrhem a předá vedení města k projednání.**

2. Podnět OV Hrachovec o převodu pozemku na lesy ČR. Předseda OV Hrachovec předložil návrh převodu pozemku (části hrachoveckého potoka) společnosti Lesy ČR, kteří jsou správci toku. Po konzultaci se správce, jsou ochotni problematiku část, která je velmi zanesena a zarostlá stromy, vyčistit a vykácet tak, aby nedocházelo k vylití potoka mezi RD a pozemky. Jedná se o pozemky:1193/1, 1193/2, 1193/7, 1200/1, 1200/4, 1200/8, 289, 649/1a dále dle uvážení. **Usnesení: členové OV Hrachovec souhlasí s navrženým převodem a dalším jednáním předsedy OV Hrachovec týkající se této transakce.**

3. Ostatní.

* OV Hrachovec souhlasí s pročištěním žlabu na místní komunikaci před domem č.p. 175.

* Členové OV Hrachovec provedli místní šetření a zkoušku místního rozhlasu a dle doporučení občanů došlo ke kontrole na místech, kde rozhlas není slyšet. **Doporučení OV Hrachovec:** Provést nově kontrolu se zástupci VM a provést mírné úpravy, popřípadě doplnění.

* OV Hrachovec odsouhlasil navržený text do knihy u dřevěné sochy před KD.

* OV Hrachovec žádá vedení města, vedení městských lesů a OKS o společnou schůzku týkající se pozemků (parkoviště) u veselského vleku, kde dochází k zanesení žlabů, příkopy a krajnic těžbou a skládkou dřeva. Tímto dochází k znehodnocení stávajících odvodňovacích prvků a k vymílání vozovky směr Hrachovec - Vichury a častému vytopení RD, který je v blízkosti této komunikace.

* OV Hrachovec upozorňuje na uvolněné obruby v nově rekonstruované cestě od domu č.p. 211 po č.p. 96.

* OV Hrachovec upřesní program týkající se oslav k 50 výročí od otevření KD a bude informovat vedení města VM.

* OV Hrachovec žádá OKS o provedení VDZ v místě přecházení u mostu (rozcestí) a slíbené navržené VDZ (u rozcestí před kapličkou), týkající se přednosti jízdy od ulice Šafaříkovy.

OFICIÁLNÍ ZÁPISY A USNESENÍ OV jsou na adrese: www.facebook.com/Osadni.vybor.Hrachovec

Předseda OV Radek Vaigl

AKCE OSADNÍHO VÝBOR A SPOLKŮ, PRONÁJMY V KD

ŘÍJEN	28.10.	Oslava k 50. výročí otevření KD	OV, spolky	Sobota 13,00-24,00
LISTOPAD		Výprava na setkání skautských sběratelů Olomouc	Skauti	
	18.-19.11.	45. Ročník Vánoční turnaje KD	Skauti	Dospělí-sobota 8,00-20,00. Děti-neděle 8,00-16,00
PROSINEC	2.12.	Výstava betlémů a předvánoční dílny KD	Skauti	Sobota 10,00-20,00
	2.12.	Rozsvěcování vánočního stromu u KD	OV	Sobota 14,00-22,00
	16.-17.12.	Vánoční večírky KD	Skauti	Sobota 10,00-22,00, Neděle 8,00-12,00
		Oddílové schůzky	Skauti	Každý pátek v roce od 16,00-18,00
		Schůze Osadního výboru	OV	Každou první středu v měsíci 18,00-20,00
		Setkání seniorů	OV	Každou první středu v měsíci 17,00-20,00
	29.12.	JAMA CUP	JaMa	Pátek od 7,30

KULTURNÍ AKCE V HRACHOVCI

PROGRAM OSLAV VÝROČÍ 50 LET OD OTEVŘENÍ KULTURNÍHO DOMU.

13,30 MŠE SVATÁ V MÍSTNÍ KAPLI

14,30-15,00 JMÉNO SOCHY VALACHA-HLASOVÁNÍ

15,00 SLAVNOSTNÍ KŘEST

15,30-16,00 OCENĚNÍ OBČANŮ HRACHOVCE, PŘEDÁNÍ DÁRKŮ A DEKRETŮ

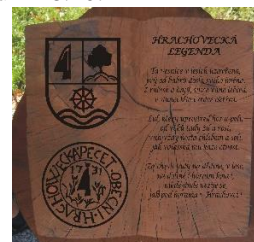
16,00-21,00 CIMBÁLOVÁ MUZIKA

VŠE KROMĚ KŘESTU V PROSTORÁCH KULTURNÍHO DOMU

UŽ JSTE SI BYLI PROHLÉDNOUT NAŠEHO VALACHA ?

Stojí na okraji parčíku u Kulturního domu. Zatím mu říkáme valach a valachem i zůstane. Ale rádi bychom mu dali jméno. Jméno hodné valacha. Každý, kdo se zúčastní oslavy výročí Kulturního domu v sobotu 28.10. bude mít možnost

hlasovat a vybrat tomuto mládenci jméno. Zatím máme na seznamu dva návrhy, Cyril (Cyrilek) a Fanuš (Fanušek) a doufáme, že přibudou další. Tak přemýšlejte... A aby bylo pojmenování oficiální, proběhne během oslav výročí, kolem patnácté hodiny jeho křest.

RV/ foto LM

Po celá staletí se na Valašsku slaví tajemný svatojánský večer. Tradice svátku svatého Jana Křtitele navazuje na mnohem starší oslavu letního slunovratu. Noc je zasvěcená lásce a oslavě života.

Touto nocí vrcholí období magických rituálů spojených s kultem vody, ohně a zeleně, které navazují na předcházející Slunovrat. Čáry a kouzla měly především očistný a milostný charakter. Lidé dříve cítili, že v tomto období se propojuje reálný svět s tím nadpřirozeným. Slunce, které dávalo sílu, dávalo také naději. Lidé věřili, že si v tomto období mohou přivolat lásku, štěstí, zdraví a hojnost. Říkalo se: „Svatojánská noc, kouzelnou má moc“ nebo „Každá nemoc má svou pomoc“. Podle staročeských pověstí v sobě tato noc ukrývá magické kouzlo.

Svatojánské bylí. Důležitým prvkem svatojánských slavností byla svatojánská kytice obsahující zpravidla devět květů. Její skladba se krajově lišila, oblíbená však byla především mateřídouška, ale základním kořením, či bylina svatého Jana-třezalka tečkovaná, pelyněk pravý, svatého Jána pás-pelyněk černobýl (černobejl), kadeř svatojánská-komonice lékařská, svatojánské zelí-rozchodník prudký, svatojánská kytka-kopretina bílá, modrák či modráček-chrpa polní, slzičky Panny Marie, hvozdík kartouzek kropenatý, verbena-sporýš lékařský, vlčí ocas-blín a další (dobromysl, heřmánek, devěsíl, šípková růže, zvonek, jelení skok, mydlice, bludníček, kapradí a rozchodník). Aby si kouzelné bejli zachovalo magickou moc tak se na něj někde chodilo v noci před východem slunce, jinde až když zvony odbíjely poledne v den svatého Jana Křtitele. To dávalo šanci, dojít si pro bylinky taky, i když se muselo druhý den vstávat do práce. Věřilo se, že je křtí sám svatý Jan a že dokáže zahnat nejrůznější nemoci a chránit před zlými silami. Bylinky se při sušení rozprostíraly po podlaze. Moderní výzkum bylin tuto starou moudrost potvrdil. V bylinách se kumulují účinné látky právě v tomto období. Každá bylina měla svoji specifickou roli.

Ze svatojánských bylin se také krajově stlala „svatojánská postýlka“, věřilo se, že lze nalézt kouzelný zlatý kapradinový květ. Kouzelná atmosféra svatojánské noci dala vzniknout legendě o zlatém kapradí. Věřilo se, že je to velmi vzácný a kouzelný květ, který se ukáže jen těm, kdo se nebojí přijít v noci do hor. Pohybující se zářivá květina se pak odvážlivě ukázala a zajistila jim štěstí po zbytek života. Květinami se zvenku i zevnitř zdobily domy. Pomocí svatojánských květů se také věštilo, především dívkám zvědavým na svého budoucího ženicha, a používaly se k rituální ochraně a očištění. Říkalo se: „Kdes chodila dnešní noci? Sbírat bejli na nemoci. Kdopak s tebou chodil, kdo tě lesem vodil? Nejmilejší přítel, sám svatý Jan Křtitel“. Děvčata a babky bylinkářky sbíraly bylinky, které měly údajně větší čarovnou sílu. Léčivé zeliny dokázaly nejen uzdravit tělesné neduhy, ale také přivolat lásku. Svobodné dívky si upletly ze svatojánského kvítí věnečky, které potom posílaly po vodě nebo je schovávaly pod polštář, aby se jim zdálo o budoucím ženichovi. Také se zavěšovaly na dveře domů i na chlévy. Věnce vyrobené z bylinek a ratolestí chránily domácnost i toho, kdo si dal kouzelné kvítí za klobouček či ho přidal do věnečku na hlavu. V některých krajích dělaly děti z bylinek postýlky a svatý Jan jim do nich přes noc naděloval sladkosti nebo mince. Zvyků a tradic bylo nepřeberně, měnily se s časem a vírou. Na svatojánskou noc se na návrších páliły ohně-pálení Jána, svatojána, korunované májkou či ozdobeným smrkem-jankem. Slavnost doprovázela hostina, tanec a sportovní zápolení. Mládenci přeskakovali ohně, aby získali sílu a zdraví a metalí žhavá polena, zapalovali také košťata a kroužili jimi ve vzduchu. Na některých místech se také dříve z kopců pouštěly hořící kola či sudy, symbolizující putující slunce.

Od 18. století se ve větší míře objevují zákazy pálení svatojánských ohňů, především pro nebezpečí požárů, a v polovině 19. století zvyk přežíval jen mezi venkovskou mládeží, zatímco ohně o filipojakubské noci dosud držely. V pranostikách je svatojánská noc považována za počátek léta, i když tento den spadá do období chladnějšího a deštivějšího počasí nazývaného ovčí chladna a medardovské období. Deštivé počasí probíhající přibližně od 21. června do konce měsíce bývá někdy nazýváno (svato)jánské deště. Poté však následuje relativně suché období nazývané pavlovské léto.

Pohanské nebo křesťanské? Církev se snažila pohanské svátky uctívající slunce nahradit novými, které by lépe odpovídaly křesťanskému pojetí světa. Noci protančené a promilované u ohňů, kdy se zapálená kola z rákosů a slámy kutálela z kopců, nahradila křesťanským svátkem svatého Jana Křtitele a ponechala pálení ohňů. Ať jsou tyto svátky pohanské, nebo křesťanské, je zřejmé, že toto období je silné a je škoda je nevyužít a neprocítit. Jestli tyto zvyky známe či nikoli, lidé otevření a naladěni na přírodu jsou ve svém živlu. Moudré knihy praví, že příroda se nám snaží ukázat, jaké poklady pro nás má. Kdo se jí otevře a svou duši jí odevzdá, ten se sám najde. Alespoň tak nějak to říkají staré knihy o bylinách.

Svatojánské zajímavosti.

Na svatého Jána jahody do džbána. Z astronomického pohledu se slunce dostává o svátku svatého Jana Křtitele nejbliže k zemi. A pak už se jen nenápadně vzdaluje a noci se opět prodlužují. Lidová pranostika v sobě skrývá poznání našich předků. Oni, na rozdíl od nás, věděli, že tímto svátkem vrcholí léto. Příroda má již největší kus práce za sebou. Vstřebala všechnu dostupnou sluneční sílu a expanduje. Růst rostlin je na vrcholu. Kvetou lípy, růže, bez a příroda omamně voní. Dozrály jahody a třešně, léčivé byliny v sobě mají tu největší sílu. Růst se transformuje v dozrávání.

Díky školnímu roku se mylně domníváme, že léto teprve začíná a mnohdy nám kvůli zkouškám, vysvědčení a uzávěrkám ta nejhezčí část roku proklouzne mezi prsty. Naši předci však dobře věděli, že „Svatý Jan otevírá zimě dveře“, nebo „Od svatého Jana Křtitele běží slunce k zimě a léto k horku“ (česká pranostika).

LM

JÁNSKÉ OHNĚ NA TROJMEZÍ „U KŘÍŽA“

V noci z 23. na 24. června se beskydské kopce rozzářily ohni a vatrami. Tuto akci jsme si v loňském roce vyzkoušeli jako „nultou“ a to společně s SDH Hrachovec a skauty. Přestože letošní datum připadlo na čtvrtek, byli jsme překvapeni účastí a všem přítomným lidem se zapálení vaty a vše kolem velmi líbilo. Proto jsme se letos rozhodli oslovit vedlejší obce Zašovou a Veselou s myšlenkou spoluorganizování této akce.

V tomto roce k nám byl kalendář přívětivější a Jánské ohně připadly na pátek. Proto jsme očekávali i více návštěvníků než v minulém roce. Nádherné počasí, skvěle přichystané zázemí, vatra od dobrovolných hasičů z Hrachovce, výborný program dohodnutý společně se zástupci všech obcí bylo zárukou krásně stráveného červnového podvečera.

V 17 hodin odpoledne vše vypuklo. Valašská cimbálová muzika vyhrávala, Marta Gerlíková alias Valašská cérka společně s dcerou Jarmily Šulákové Zuzanou nádhernými valašskými hlasy rozezpívaly publikum a lidé začalo přibývat.

Další vystoupení ve valašském stylu předvedli Kosáci z Ratiboře, kteří velice zdárně bavili početné obecnostvo, až do hodiny H.

Po 21. hodině pomalu zacházelo slunce za obzor a oči všech přítomných se upínaly na horu Radhošť, kde se vše chystalo ke vzplanutí posvátné vaty. Přes 400 účastníků očekávalo zapálení vaty u nás, na pomezí Hrachovce a Veselé, na kopci u Veselského vleku. Chvilu po čtvrt na deset se objevily první plameny na Radhošti a tak jsme mohli, za účasti našich skautů, zapálit Jánský oheň i my, společně s našimi sousedy nejen z Hrachovce, Veselé a Zašové ale z celého širokého okolí.

Za naši obec chceme poděkovat všem, kteří se podíleli na organizaci této akce a to SDH Hrachovec za zajištění, organizaci a občerstvení, SDH Zašová za požární dohled, SDH Veselá za zapůjčení stanů a laviček, OÚ Zašová za kulturní program a zapůjčení stanů, OV Hrachovec za kulturní program, vatra a doprovodný program a Skautům Hrachovec za slavnostní zapálení ohně a doprovodný program. Dále pak Anně Kabeláčové z Hrachovce, Alice Art a Nelly G. Art a všem, kteří přiložili ruku k dílu.

RV

foto LM/Vlád'a Tuček

UKONČENÍ LÉTA

V sobotu 2. září v odpoledních hodinách připravil OV spolu s hrachoveckými spolky pro občany a ostatní návštěvníky akci „Ukončení léta“ u Hasičské chaty. Pobavit se a rozloučit se s létem a ukončením prázdnin dorazilo tentokrát trochu méně účastníků, než tomu bylo na Jánských ohních v měsíci červnu. Hlavním důvodem byly další podobné akce v okolních obcích a Valašském Meziříčí.

Kdo přišel, tak si mohl projít lesní etapovku a zasoutěžit si v různých disciplínách. Nakonec byly všechny děti odměněny malou cenou. Také si všichni mohli nechat namalovat jeden z krásných motivů na obličej, sám si nakreslit obrázek na kamínek, projet se na koníčkovi nebo si zastřílet na pohyblivý terč. No a vrcholem večera bylo promítání slibované pohádky „Největší dar“, na které přišlo mnoho diváků jak z Hrachovce tak i okolních vesnic.

LM/foto LM

SETKÁNÍ A AKCE DŘÍVE NAROZENÝCH-SENIORŮ

I v prázdninovém a dovolenkovém čase se v sále KD scházely asi tři desítky dříve narozených. Na všech těchto setkáních zahrál na harmoniku František Křenek a Zdenka na housličky. Mezi přestávkami se jako vždy rozproudila volná zábava proložená malým občerstvením a výměnou novinek o dění v Hrachovci.

LM / foto LM a Zdenka

OPRAVA CESTY A DOSTAVBA CHODNÍKU KE KŘÍŽOVATCE

V letošním roce byla opravena cesta na dolním konci a dokončen chodník s lávkou k esíčkuku u křižovatky. Pokračování výstavby chodníku bude pokračovat v příští etapě v roce 2024 v horní části obce ke Kladošům.

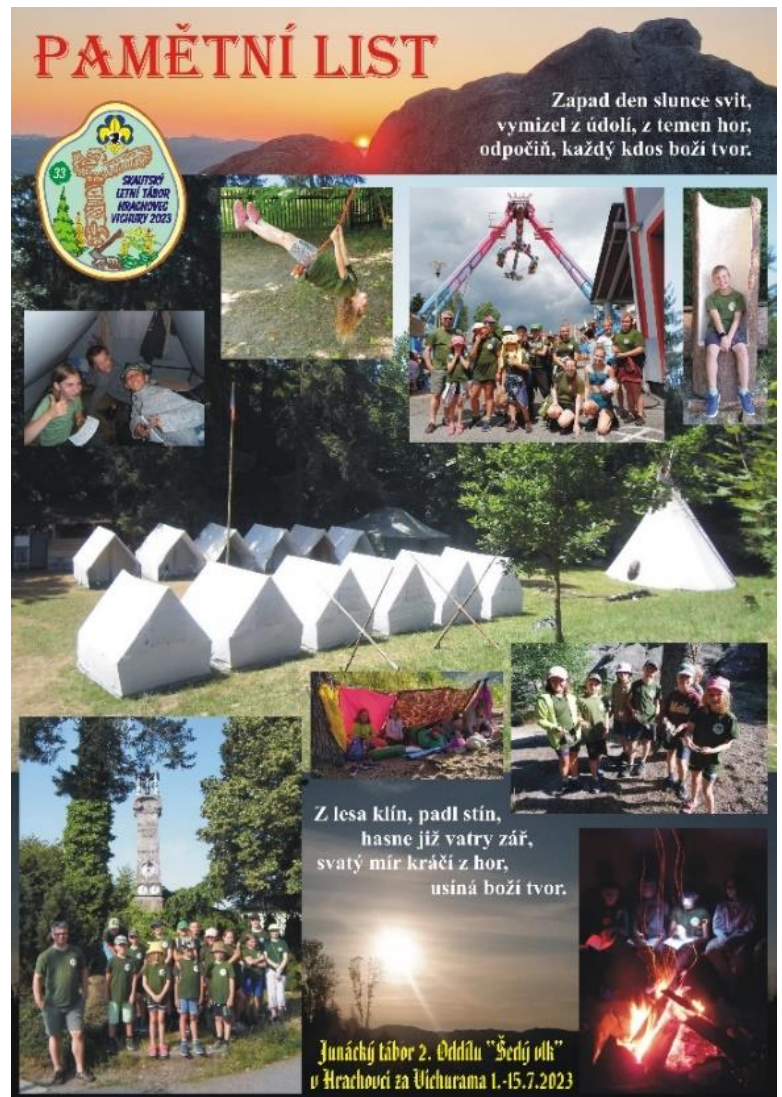
JAK SI VEDOU NAŠE SPOLKY

JUNÁK SVAZ SKAUTŮ A SKAUTEK

HRACHOVČTÍ JUNÁCI LETOS STANOVALI ZA VICHURAMA 1.-15.7.2023

Na začátku prázdnin se uskutečnil v první polovině července již 33. skautský letní tábor, letos na tábořišti za Vichurama u Melichaříků. Již týden předtím se podařilo dostavět přístřešek pro kuchyň a dokončit úklid tábořiště od pokácených stromů napadených kůrovcem. V pátek se na brigádě a oddílové schůzce postavily konstrukce stanů, natáhly se plachty a postavil se stan pro jídelnu. V sobotu dopoledne se začali sjíždět účastníci tábora se svými rodiči. Po ubytování se započalo s dokončením úklidu posečené trávy, dovybavila se kuchyň, zprovoznila se umývárna, dostavil se indiánský stan Tee-pee, nainstalovala se elektrika a natáhly se hadice na vodu. No a tábor mohl pod vedením Zdeňka Válka-Zoba a Štěpána Marka-Špendlíka začít. Táboru se zúčastnilo 14 mladých táborníků z našeho oddílu. Adame Amálie-Želva, Bílík Tomáš-Bělídko, Kabeláč Matěj-Tygr, Kabeláčová Tereza-Beruška, Konvičná Lucie-Bludička, Konvičný Michal-Jerry, Kubjátová Karolína-Liška, Kubjátová Kateřina-Drak, Kučera Adam-Rys, Marek Antonín-Krabice, Marek Jan-Ovečka, Martinek Tomáš-Šutr, Palát Šimon-Karton a Vlček Filip-Vlk. O pomoc na táboře se postaral Marek Tomáš, v kuchyni střídavě vařily Vavříková Alena a Kubjátová Andrea, o nakupování a zásobování se staral Lubomír Melichařík-Bam. Během tábora si naše děti mohly zahrát celotáborovou hru, prohloubit si své tábornické a zálesácké vědomosti, dovednosti a zaspportovat si. Také si zašli na pouť do Zašové, vyzkoušeli si lezení po skalách a spaní pod širákem na Medůvkách.

MEZINÁRODNÍ AKCE A ZÁVODY

VELKÁ CENA „OLD JESTŘÁB“. V sobotu 26. srpna uspořádaly Junácké oddíly v Hrachovci již 3. ročník závodů v pětiboji v zálesáckých a westernových dovednostech „VELKOU CENU OLD JESTŘÁB“ na tábořišti za Vichurama v Hrachovci u Melichaříků jak pro skauty, tak i širokou veřejnost. Soutěžilo se v každé kategorii v pěti disciplínách. Do 11 let to byla střelba z praku, luku, hodů šípkami, trefování plechovek a Balúa. Ti starší pak zápolili v hodu nožem, tomahawkem, střelbou z praku, luku a vzduchovky. Tyto dovednosti si přijelo vyzkoušet 28 soutěžících nejen z Hrachovce, ale i z Veselé, Krhové, Valašského Meziříčí, Frýdku Místku a Ostravy-Poruby.

V kategorii do 11 let vyhrála Ema Palacká z Hrachovce před Matyášem Garaiem z Veselé a Michalem Ovčáčkem z Krhové. V kategorii 11-15 let zvítězila Markéta Filipcová z Ostravy Poruby před Kristýnou Liškovou-Miami a Michalem Konvičným-Jerrym z 2. oddílu Hrachovec. Kategorii mužů nad 15 let vyhrál Lubomír Melichařík-Bam z 2. klubu oldskautů Jestřáb Hrachovec před Pavlem Válkem-Lasičkou z Hrachovce a Ladislavem Gajdošem z Ústí u Vsetína. V ženách vyhrála Hana Dermíšková z Ústí u Vsetína před Valiou Verešák z Ukrajiny a Evou Filipcovou z Ostravy Poruby. V jednotlivých soutěžích se pak umístili na prvních třech místech: V soutěži v hodu nožem zvítězil Ladislav Gajdoš před Miroslavem Ovčáčkem z Krhové a Lubomírem Melichaříkem. V hodu tomahawkem zvítězil Ladislav Gajdoš před Lubomírem Melichaříkem a Miroslavem Ovčáčkem. Ve střelbě z praku vyhrál Lubomír Melichařík před Pavlem Válkem a Petrem Vavříkem z Valašského Meziříčí. Ve střelbě ze vzduchovky zvítězil Dobroslav Konvičný-Vous z 2. klubu OS Hrachovec před Petrem Vavříkem a Lubomírem Melichaříkem. Střelbu z luku ovládl Pavel Válek před Petrem Vavříkem a Ladislavem Gajdošem. Tato akce se vydařila a medailisté byli odměněni poháry, medailemi, diplomy a samolepkami. Všichni soutěžící si také odnesli účastnický list.

V letošním roce opět proběhly a střeleckých soutěžích, na které pravidelně z našich členů zúčastnil jen L. Melichařík-Bam. **INDIANA** ve westernovém kempu „Indiana“ nožem-míření na 5. místě, v postupce na 8. tomahawkem v soutěži míření skončil na 5. soutěži vyhráli vrhači ze Slovenska. V září pak proběhla již tradiční mezinárodní soutěž ve střelbě ze vzduchových zbraní v Polsku, kde v celkovém pořadí obsadil 4. místo a ve střelbě ze vzduchové pušky skončil na třetím místě.

mezinárodní závody v zálesáckých westernových jezdíme. Bohužel z důvodu nabitého programu se V měsíci srpnu to byla **XXVI. VELKÁ CENA** v Janovicích u Rýmařova, kde se umístil ve vrhu místě a no-spin (bez otočky) na 6. místě. V hodu místě a v postupce obsadil 6. místo. Většinu místě a v postupce obsadil 6. místo. Většinu místě a v postupce obsadil 6. místo.

ÚČASTNÍCI MEZINÁRODNÍ VELKÉ CENY INDIANA

MEDAILISTÉ Z ČESKÉ REPUBLIKY

VÍKENDOVÝ TÁBOR SLEZSKÉ DRUŽINY. 21.-23.července-měsíce bouří uspořádal klub OS Jestřáb Hrachovec za Vichurama tábor pro členy Slezské družiny Svojsíkova oddílu. Na tábor se sjeli účastníci ze Slovenska (zástupkyně slovenských oldskautů), Českého Těšína, Ostravy, Frýdku Místku (místonáčelník OS ČR), Valašského Meziříčí a samozřejmě i z Hrachovce (Lubomír Melichařík-Bam, Dobroslav Konvičný-Vous, Ludmila Bayerová-Magi, Daniel Drápela-Dan a Jaromír Vaigl-Rejža z klubu Old Ostříž.

LM / foto LM

JAK SI VEDOU NAŠE TÝMY V NOVÉ SEZONĚ 2023-2024

...KLUB ZE SRDCE UPLAŠKA...

A **tým mužů**, který postoupil do Krajského přeboru. Když pomíneme dlouhé zájezdy k soupeřům (nejbližší tým Bystřice pod Hostýnem), strach z návštěvnosti a výkonu týmu, bylo vše zbytečné. Tým šlape na jedničku, návštěvnost domácích zápasů je stále vysoká. I přes to, že zde máme problémy se zaparkováním aut fanoušků, přebíjí radost ze hry a láká další nové diváky. Prozatímni 1. místo jako nováček v soutěži zaráží všechny příznivce, včetně těch, kteří nám postup nepřáli, nebo nedoporučovali.

Dorost. Spojený celek s TJ Podlesím, který hraje vyšší krajskou soutěž, se pohybuje ve středu tabulky a jeho výkony jsou hodně závislé na posílách z A mužstva, kluci ale chodí hojně na tréninky a doplňují i naše B mužstvo mužů, které máme společně se Strážicemi nad Bečvou.

Starší žáci. Opět spojený celek se sousední obcí Zašová. Kluci jsou velmi mladí a na své o rok, a někdy i o dva roky starší, soupeře fyzicky nestačí, ale herně se jim mnohdy vyrovnají. Čtyři prohry a jedna výhra je sice málo, ale věříme, že s návratem některých hráčů, kteří hostují ve VM, kádr posílí a výher a radosti ze hry bude přibývat.

Mladší žáci. Tato kategorie je u nás v Hrachovci asi nejsilnější, jak počtem dětí, tak výkony které děti předvádějí. Hráčů máme v této kategorii 28 a museli jsme vytvořit 2 týmy. Ve 14 členné skupině jsou na 1 a 2 místě jako jediní celky bez prohry a spousta diváků na tribuně na všech domácích zápasech by mohl závidět i divizní celek mužů ve VM.

Starší příprava. Kluci ročníku 2013-2014 jsou ve své kategorii na 1 místě s jednou prohrou a 6 výhrami. Dělalí trenérům velkou radost a máme zde opět spoustu talentů. Bohužel je dětí málo, ale rádi bychom kolektiv rozšířili.

Mladší příprava. Zde se hraje turnajovým systémem a naše fotbalové naděje se zúčastnily 6 víkendových turnajů. Jelikož se zde výsledky nikde nezapočítávají a hraje se pro radost dětí, neřeší nikdo pořadí.

Školička. Naši nejmenší hráči většinou předškolního věku se zúčastnili 4 turnajů a odehráli 20 zápasů, kde nebyli poraženi. Zde hledáme pro naše nejmenší ochotného tatínka nebo trenéra, který by se dětem více věnoval.

Suma sumárum se hrachoveckému fotbalu, který loni oslavil 80 let od svého založení, daří velmi dobře a za celou svou dlouhou existenci nikdy více a úspěšně nereprezentoval naši obec lépe.

Doufáme, že jsme nastartovali nové sportovní období klubu, který i díky novým kabinám nyní čítá na 160 aktivních členů, z toho 118 mládežníků.

Za SK Hrachovec Radek Vaigl

PÁR FOTEK HRACHOVECKÉ FOTBALOVÉ OMLADINY

ŠKOLIČKA

MLADŠÍ PŘÍPRAVKA

STARŠÍ PŘÍPRAVKA

SOUSTŘEDĚNÍ MLADŠÍCH A STARŠÍCH ŽÁKŮ

foto archiv SK

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

PÁTÁ HASIČSKÁ SOBOTA V HRACHOVCI. V letošním roce členové SDH Hrachovec opět připravili „Soutěžní sobotu“, **5. ročník Hasičských stovek**, která proběhla 15. července v areálu SK Hrachovec, kde byly na programu dvě soutěže podle pravidel požárního sportu. Dopoledne byly klání v kategoriích žen a mužů.

Od 10 hodin se přes nové překážky (kladina a dvě bariéry zakoupené s podporou Nadace Agrofert) se na tartanové dráze v běhu na 100m vydalo 17 žen, z nichž nejrychlejší se stala Simona Krampotová z SDH Semetín v čase 17,23s ! Ze startovního pole 14 mužů byl nejrychlejší Jakub Mikulí z SDH Býškovice v čase 16,65s !

Odpoledne se v soutěži **"O pohár starosty okrsku"** Valašské Meziříčí, v požárním útoku utkaly 3 družstva žen, z nichž nejrychlejší byly ženy ze sportovního DH Vsetín v čase 20,41s. V mužské kategorii se soutěže zúčastnily také 3 družstva a nejrychlejší z nich byli členové SDH Prostřední Bečva v čase 15,1s. Do „KRÁLOVSKÉ“ kategorie muži 35+ se přihlásilo družstvo SDH Krhová a dosáhlo času 22,62s. V soutěžích bylo platné místní pravidlo, kdy pro požární útok byla k dispozici pouze jedna kád' s vodou pro provedení pokusu, tedy voda nebyla v průběhu doplňována. Děkujeme všem soutěžícím, a také návštěvníkům, kteří přišli podpořit nejen sportovce ale i náš sbor zakoupením občerstvení.

KROUŽEK MLADÝCH HASIČŮ SE SPOLUPRACÍ ZŠ ŠAFAŘÍKOVA

Se spoluprací se ZŠ Šafaříkova jsme se rozhodli zkusit obnovit po letech tradici a práci s mladými hasiči v Hrachovci. Pro letošní školní rok máme v plánu začít s jedním družstvem a to "Mladšími žáky" pro cca 10-15 dětí ve věku 7-11let. Jedná se o pilotní projekt, kdy se děti připraví na "Závod Hasičské všestrannosti a brannosti". Naučí se tedy nejen hasičským dovednostem, ale také střelbě ze vzduchovky, uzlování, topografii, první pomoci a dalším. Případné zájemce budou oslovovat učitelé ZŠ Šafaříkova ve výuce. Kroužek bude probíhat každou středu od 1. 11. v "Malé tělocvičně" ZŠ Šafaříkova. Poté co počasí dovolí, se aktivity přesunou do areálu SK Hrachovec.

Za SDH Hrachovec bych chtěl požádat také případné zájemce z řad rodičů o pomoc s organizačním zabezpečením. V případě zájmu se na mne neváhejte obrátit. Práce s mládeží, je jediná cesta jak dlouhodobě udržet v provozu nejen "Sbor" ale hlavně výjezdovou jednotku hasičů v Hrachovci. Za případnou pomoc moc děkujeme! Míra Děcký-starosta SDH Hrachovec, mobil: 776 723 321.

HLEDÁME KRONIKÁŘE! Sbor dobrovolných hasičů v Hrachovci shání dobrovolníka, který by se ujal vedení kroniky. Jedná se o zapisování záznamů z akcí, výjezdů, soutěží a jubilejí našeho sboru a podobně.

Míra Děcký

ZAJÍMAVOSTI

VÝSTAVA BONSAJÍ POD KLOBOUKEM

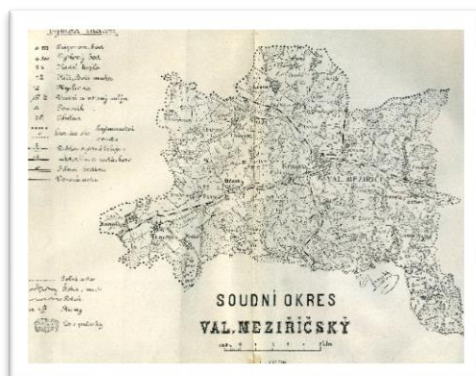
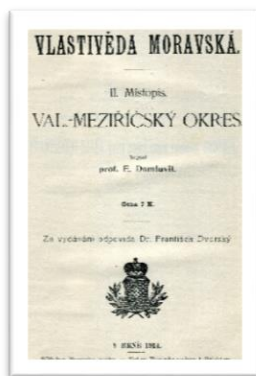
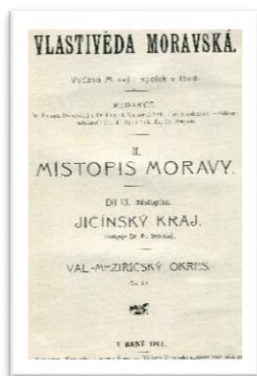
„BONSAJE NEJSOU POUZE OKRASNÉ ROSTLINY, BONSAJE JSOU PŘEDEVŠÍM UMĚLECKÁ DÍLA.“ Ve dnech 15.-17. září proběhla mezinárodní výstava bonsají v zahradním centru „Pod kloboukem“ ve Valašském Meziříčí za účasti pěstitele Marka Palackého z Hrachovce. Návštěvníci si mohli prohlédnout krásné bonsaje jak z ČR, tak i z ciziny. Součástí výstavy byly ukázky technik péče o některé tyto exponáty, komentované prohlídky, poradenská činnost a doplňkový prodej.

LM / foto LM

HISTORIE VALAŠSKÉ DĚDINY HRACHOVEC V ČASE III.

Ve Vlastivědě moravské se píše:

Hrachovec, ves přiřazená do Meziříčí, leží v bočném údolí, jež vlevo od Bečvy Rožnovské mírně k Brdu (562 m) postupuje od Meziříčí je po silnici okresní 3 km vzdálen, ale spojuje osadu s městem i bližší polní cesta, místy značně zanedbaná.

Ves jest horského rázu, selské statky prostírají se nespojitě na obou stranách hrachoveckého potoka, jenž se sbírá z pramenů z městského háje pod Brdem. Čtyry lávky u čtyř splávků jsou přechodem přes potůček, tůním pod splávkou říká zde lid „zbuček“, kdežto v Karlovicích je jmenují „plesko“ (slovácké „pleso“-jezero). Za každým statkem jest ovocná zahrada. Ves skládá se většinou z dřevěných domů (52), z hlíny upěchovaných „tlučenek“ je 8. V dědině stojí chatrná zvonice a za humny k Meziříčí železný kříž. Ves dělí se na „Dolní a Horní konec“. Blíže školy staré a druhé nové říká se „na Dědině“. Postranním domům, jež od sebe dělívá úzká cesta oplotěná, říká se „Hulice“. Také v ráztoce Sýkoří, kde hraničí pozemky hrachovecké a veselské, stojí jednotlivé domy, větší skupiny domů jsou na Podhájí, na Rovenkách (5 včelínů) a v Zavychuří (4 včelíny), na „Větrochově“ 2 paseky, samoty jsou Podhrabí a Zauličná, na Hrádkách bývalo zemanství. Hrádky tyto prostírají se již na pravém břehu Bečvy dolní (Rožnovky). Pod Hrádkami při silnici do Rožnova je parní cihelna, bývalá hraběte Kinského, a obecní hostinec.

Proslulý biskup Bruno, zakladatel měst i vesnic v severovýchodní Moravě, píše ve své poslední vůli z roku 1267, že v starobylém okrsku církve Olomucké založil Rožnov a Hrabové (Rosenowe et Grabowe), které se snad týká našeho Hrachovce, popisuje-li závěť zeměpisnou polohu Hrabové správně. Je totiž i Hrabová (Grabow) u Ostravy, jež se objevuje v seznamu manství z roku 1388 již „Starou Hrabovou“.

„Hraby“ čili podle spisovné řeči „habry“ mohly dát jméno nové osadě, tak jako jiným osadám východní Moravy. Dodnes je u Hrachovce trať "Hrabí" a samota „Podhrabí“. Proměna původního názvu Hrabové na „Hrachovec“ mohla vzniknout, když zanikly hrabové houště a původní jméno vsi nebylo pochopeno sousedním obyvatelstvem. V listině z roku 1376 se již tato osada nazývá „Hrachovic“ (Hrachovecz). Roku 1392, 1396, 1464 a 1480 se mluví opět o „Hrachovci“. Ale roku 1502 se zase píše o končinách „Hravockých“ a tento název je tomu původnímu Hrabové opět bližší. V letech 1535 a 1872 se již zase osada nazývá Hrachovic, v moderní české diakritice Hrachovec. Příslušné adjektivum pak zní hrachovecký, obyvatelé označováni jako Hrachovjané, nebo v sousedním Křivé (Podlesí) Hrachovičané. Výklad názvu není zcela jasný, je snad později vytvořen připojením přivlastňující koncovky -ovec k adjektivu hrachový (vrch či porost).

Místní trati mají názvy Sýkoří, Na Podhájí, Na Rovenkách, V Zavychuří (Za Vrchhůrou), Na Větrochově, Podhrabí, Zauličná (Hulice), Jehlice, Rybníky, Holomčí, Osuší, Padělek, Hložkov, Dráhy, Dříní, Srnov, Na Hrádkách (na pravém břehu Bečvy).

Nejstarší známé obecní pečetidlo Hrachovce bylo pořízeno r. 1731. V jeho kruhovém pečeti poli je radlice obrácená hrotem vzhůru zdobená rostlinnými ornamenty. Pečetní obraz doplňuje letopočet 1731.

Ve století XIV. patřil Hrachovec k lénu Arnoltovic. Jindřich z Arnoltovic byl roku 1392 o Křivé a Hrachovec žalován Vencušem z Pavlovic. Již však roku 1464 náležel k alodu Meziříčí-Rožnovskému; bytě toho roku pro dluh s jinými všemi alodu Janu z Hluku a Rožnova zabaven. Když pak Petr hr. Od sv. Jiří Rožnov prodával pp. Z Kunštátu, také Hrachovec mezi vesnicemi jest jmenován roku 1504/W)-V popisu pak manství Meziříčského roku 1694, kdy se po Bern. Ferd. z Žerotína odumřelým stalo, Hrachovec jmenován není.

O událostech starších ničeho není povědomo. Za XVII. století stíhaly však Hrachovec pohromy válečné. Již roku 1617 zapsáno jest v rejstrech dědiny o jednom gruntu, že byl spálen, všecek dobytek zajat a pobrán od lidu „Bogkwagského“ (Bočkajského); o jiném roku 1619, že zůstal na „poušti“ a o synu fojtovu, že „byl zabit“, snad též tím lidem; bylo to asi roku 1605 (viz při Meziříčí). Nepochybně zúčastnil se pak i Hrachovec povstání proti králi Ferdinandovi II., ježto Valašsko všecko tehdy se bouřilo. Roku 1624 vyhořelo fojtství a s ním několik gruntů. Ležely toho roku v Meziříčí po 10 měsíců dva praporek pěchoty nasavského pluku „s velikou těžkostí“ města, tedy též asi Hrachovec. Některé grundy zůstaly několik let „požárem“; jedna chaloupka postavena „na požáru“ teprve 1634. Roku 1627 Charvaté, již v Meziříčí a Krasné leželi, z neznámé příčiny v Hrachovci svou zvůli vedli, při čemž „registra obecní zkazili“. Mluví o tom titulní list lejster nových: „L.P. 1632 spraveny jsou registra dědiny Hrachovce, co tak z předešlých register, kteréž od lidu vojenského charvatského k strhání přišly, vyhledati a podle hodnověrných zpráv přezvěděno jsouc, sepsati se mohlo,“ - že v Hrachovci tou dobou zle bývalo, vysvítá z toho, že od roku 1621 do konce války 30-ti letě velmi nepravidelně peníze gruntovní pokládali; jiný že si půjčiti musil od obce na vůz, jiný na koně, jiný na reť a že mnozí mužové zahynuli, ježto nastupují na grundy držitelé zcela nových příjmení. Roku 1632 byla však místa rolnická již zase osazena; bylo tehdy fojtství, 10 gruntů, 2 zahrady a chalupa.

Zakupování do trvalého majetku započalo roku 1783. Sedláci platili 70-80, zahradníci po 50-52 a chalupníci po 12-26 R. Počet selských gruntů a zahradnických, zůstal ovšem ve své původní míře. Do roku 1676 přibýly 2 chalupy a do roku 1820 vzrostl Hrachovec o 9 chalup „na obecním“, 6 na „poddanském“ a 25 „po založení katastro“.

LM/Pokračování

POZVÁNKY NA AKCE DO KONCE ROKU 2023

Kulturní dům
v Hrachovci slaví
výročí od svého
otevření.
Přijďte to oslavit
spolu s námi!

V průběhu oslav
proběhne volba
jména a křest
valacha v parčíku

50
LET OD
OTEVŘENÍ

**28.10.
2023
od 13:00**

OSLAVA VÝROČÍ

JUNÁK - ČESKÝ SKAUT HRACHOVEC

POŘADÁ PRO AMATÉRY TRADIČNÍ (45. ROČNÍK)
**VÁNOČNÍCH TURNAJŮ
V BADMINTONU**

HODU ŠÍPKAMA, HOCKEY ŠPRTCI A STŘELBĚ ZE VZDUCHOVKY
V PROSTORÁCH KULTURNÍHO DOMU V HRACHOVCI

PRO MUŽE, ŽENY A DOROSTENCE V SOBOTU
18.11.2023 OD 8.00 hodin. VSTUPNÉ 200.- Kč

PRO DĚTI DO 15 - ti LET V NEDĚLI
19.11.2023 OD 9.00 hodin ZDARMA

SRDEČNĚ ZVOU JUNÁCI Z HRACHOVCE

JUNÁCI-SKAUTI V HRACHOVCI

POŘADAJÍ
V PROSTORÁCH
KULTURNÍHO DOMU HRACHOVEC
VÝSTAVKU BETLÉMŮ

**PŘEDVÁNOČNÍ
DÍLNY**
MALOVÁNÍ BANĚK
VYSTŘIHOVÁNÍ
A LEPENÍ
BETLÉMŮ

V SOBOTU 2.12.2023
OD 10,00 DO 20,00 HODIN

11. ROČNÍK TURNAJE VE STOLNÍM TENISE

JAMA CUP

PRO NEREGISTROVANÉ HRÁČE Z ŘAD PŘÍZNIVCŮ HRACHOVECKÉHO FOTBALU

V PÁTEK 29.12.2023 V KULTURNÍM DOMĚ V HRACHOVCI
STARTOVNÉ 250.- Kč

KONTAKTY-Mobil: R. Matuš 608 240 154, R. Janošek 773 410 271, J. Šafář 737 317 154

DOVEDNOSTNÍ SOUTĚŽ "ZLATÁ TREFA"

PROGRAM: 07:30 PREZENTACE DĚTÍ
08:00 ZAČÁTEK TURNAJE
09:30 PREZENTACE MUŽŮ A ŽEN
10:00 ZAČÁTEK TURNAJE

BOHATÉ OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

Srdečně Vás zveme na
**ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMKU
V HRACHOVCI**

2.12.2023 u Kulturního domu

- 16:00 - Vystoupení dětí
- 16:30 - Možná přide i Mikuláš
- 17:00 - Rozsvícení stromečku a ohňostroj

Také se můžete těšit na domácí svačák, pivo a jiné speciality ...

SPONZOŘI NAŠICH HRACHOVECKÝCH LISTŮ

OBČASNÍK „HRACHOVECKÉ LISTY“ (zpravodaj pro hrachovecké občany) vydává Osadní výbor Hrachovec příležitostně se sídlem Hrachovec 200, 757 01 Valašské Meziříčí. Redakční rada: Melichařík Lubomír (LM) E-mail: bam@volny.cz, Vaigl Radek (RV) E-mail: vaigl.radek.hrachovec@post.cz. Každý autor odpovídá za obsah svého článku a fotografie. Pro občany trvale bydlící v Hrachovci zdarma. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit nebo stylisticky upravit.

Vydání: číslo 3/LÉTO/2023, ročník I., v Hrachovci 15.10.2023 v nákladu 500 ks. Tisk GRAFIA NOVA, s.r.o., Zašová u Valašského Meziříčí. Distribuce svépomocí.